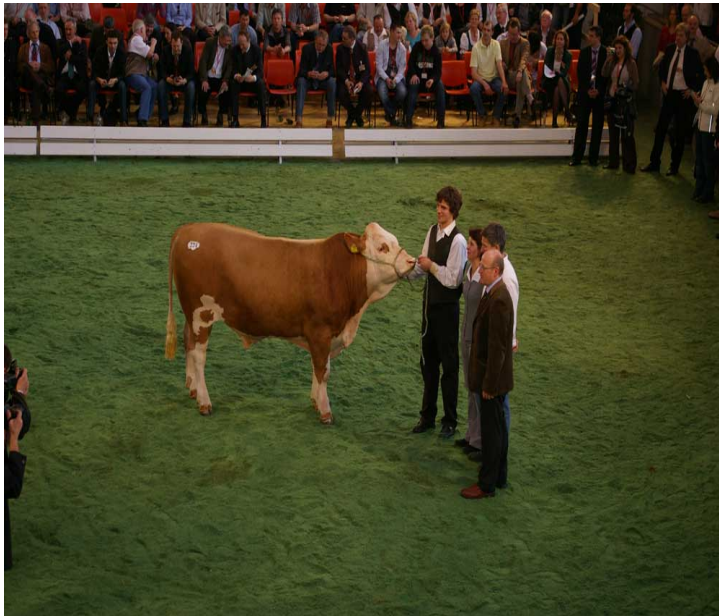

Agricultura si.. fotbalul din vest

Descriere imagine:

Taurasul Fleckvieh, vandut la licitatie cu 30.500 de euro

La inceput de aprilie, la invitatia revistei Ferma, am plecat intr-o vizita in Ungaria si Austria, impreuna cu Gabi Gherghescu, colegul meu de la emisiunea „Viata Satului” de pe TVR 1, Danut Radis - directorul general al revistei, Adrian Riff - un important fermier din judetul Timis si Artur Meyer - importator de utilaje si un traducator foarte bun de limba germana.

Scopul deplasarii noastre a fost, in primul rand, acela de a vedea la fata locului, cum se descurca fermierii din aceste tari, in contextul mult trambitat al crizei financiare. Pe de alta parte, urma sa participam la cea mai mare expozitie de taurine din rasa Fleckvieh din Austria. Aveam sa descoperim doua lumi total diferite...

Ungaria: mostenirea comunista isi arata coltii

Prima surpriza avea sa vina de la vecinii unguri. Cand am aflat ca ferma de vaci din Ungaria are in medie 400-500 de capete, am crezut ca traducatorul nu a fost atent. Explicatia am aflat-o destul de repede. Dupa 1989, fostele CAP-uri comuniste nu au fost desfiintate, asa cum s-a intamplat la noi. S-a schimbat doar forma de proprietate.

Asa se explica si numarul mare de capete pe exploatare. Dar acest tip de ferma, in situatia de criza de acum, pare sa fie cea mai vulnerabila.

In perioada ianuarie-martie, pretul laptelui a fost de circa 17 eurocenti (aproximativ 0,73 lei). Desi vorbesc de export de lapte in mai multe tari ale Uniunii Europene, fermierii maghiari recunosc ca merg in pierdere. Speranta lor este ca pe perioada verii, pretul laptelui sa urce la cel putin 23 de eurocenti. Si, atentie, vorbim de o ferma cu nici mai mult, nici mai putin de 1800 de capete.

La aceasta prima ferma vizitata, am remarcat o strategie aparte: nici o investitie nu s-a pus in practica, decat daca legea sau normele europene o cereau in mod expres. De unde si o imagine a unei ferme prafuite, de stil vechi. Cand am intrebat daca exporta lapte si in Romania, au evitat raspunsul intr-un mod elegant.

Nici in a doua ferma din Ungaria, cu 500 de capete - ferma de marime medie, cum o numesc ei - nu am gasit prea mult optimism. Aici am descoperit insa ceva mai multa grija pentru tehnologia moderna. O sala de muls noua, o parte din adaposturi proaspat modernizate, dozator de lapte la poarta fermei etc. In schimb, temerea fata de pretul fluctuant al laptelui era si aici cea mai importanta problema.

Am parasit Ungaria cu concluzia ca nici fermierii de aici nu stau pe roze, dar si cu imaginea de nesters ca nici un hectar de pamant nu era nelucrat.

La fotbal chiar se pricepe toata lumea...

Din Ungaria am trecut foarte repede in Austria, pentru ca seara, la Klagenfurt, urma sa dispute un meci nationala de fotbal a Romaniei cu cea a Austriei. O idee excelenta a prietenului Danut Radis, de a fi prezenti la aceasta partida. Scorul nu a fost de natura sa ne incante (dupa cum stiti, 2-1 pentru Austria), jocul nationalei noastre nici atat.

De aici si titlul pe care l-am ales pentru acest scurt capitol din deplasarea noastra. Intre timp, o problema s-a rezolvat - antrenorul Victor Piturca a fost demis.

Problema importanta insa ramane: mentalitatea romanului. La sfarsitul meciului, ma gandeam la binecunoscuta expresie: "la fotbal, la politica si la agricultura se pricepe tot romanul". Atat de bine ne pricepem, de ne invata ceilalti tot timpul sa revenim cu picioarele pe pamant si sa ne vedem lungul nasului. Nota 10 pentru o parte dintre romanii care au fost in tribune si care stiu sa-si pretuiasca valorile nationale si stiu sa castige respectul celorlalti, prin atitudine civilizata.

Nascuti sa faca asta...

Are bunicul meu o expresie: "Mai tataie, nu vezi ca nu e facut sa faca asta?". Ei bine, credeti-ma ca austriecii chiar sunt facuti sa creasca animale. In primul rand, ferma medie in Austria este cu totul alta decat cea din Ungaria. Fata de 400-500 de capete, aici avem 50-60 de capete. Traditia este cuvantul cheie.

Ferma se transmite din tata in fiu, copiii nu se joaca cu papusi Barbie sau cu pistoale cu apa, ci cu tractorase care duc furaje la animale. Niciodata un fermier austriac nu o sa se considere "patron". El isi spune simplu: fermier. Atunci cand ajung la el grupuri de fermieri din alte tari este cel mai fericit si mandru de ce poate sa le arate. Doua astfel de ferme am vizitat in Austria, impreuna cu un grup de 60 de fermieri din zona Clujului si am tras cu totii concluzia ca austriecii "sunt nascuti sa faca asta".

... dar si ajutati sa faca asta

Cand am intrat in detalii privind ultimele investitii ce ne erau prezentate cu mandrie de fermierii austrieci, am mai aflat un cuvânt cheie. Mai bine zis, ar fi o cifră cheie: 3. Este vorba de 3 la suta, dobanda platita in Austria pentru un credit agricol de investitii pe 20 de ani. Ce s-ar mai inghesui si fermierii romani pe la usile bancilor daca nivelul dobanzii ar fi macar apropiat de acesta!

Si uite-asa, micul nostru fermier austriac si-a facut un adapost de se invarte dupa soare, si-a cumparat un robot de muls, pe care cei mai multi dintre ai nostri nu-l vazusera nici macar la televizor, ca sa nu mai vorbim de genetica de varf. O alta informatie importanta a fost aceea ca pretul de vanzare al laptelui este in Austria cu circa 30 la suta mai bun decat in Ungaria, singura explicatie rezonabila fiind ca piata este organizata pe principii mult mai solide.

Lady Fleckvieh

Va spuneam la inceputul acestui articol ca am vizitat si cea mai importanta expozitie de rasa Fleckvieh. Chiar daca nu are amploarea altor expozitii din Europa, manifestarea a fost una perfect organizata, iar vizitatorii au luat cu asalt standurile inca din prima zi. Personal, am fost impresionat de elementele de cosmetica ce insoteau standurile: periute, uscatoare de par, forfecute si te miri ce nu aveau la indemana femeii pentru a face din vacutele lor niste adevarate ladies.

Licitatia de animale mi-a dat ocazia sa fiu martor la vanzarea unui taur cu suma de 30.500 de euro. Nu-i de ici, de colo. Si, ca de obicei la astfel de expozitii organizate in Europa, au fost prezenti o sumedenie de copii.

Sperante de mai bine...

Nu imi propusesem sa inchei acest articol intr-o nota optimista, dar pot sa spun ca am fost incantat de unitatea grupului de fermieri de la Cluj. Fermierii mi-au creat impresia ca stiu ce vor, stiu ce sa ceara, stiu ce sa intrebe. Macar pentru doua zile, am avut convingerea ca exista un viitor mai bun pentru fermierul mic si mijlociu din Romania.

Un viitor ce nu e asigurat, ca in Austria, de catre stat, indiferent ce culoare politica ar avea cei de la putere. Este vorba de un viitor asigurat de mentalitatea fermierilor nostri. Pentru ca incep sa cred ca si noi avem astfel de oameni, â€žnascuti sa faca astaâ€•. Dar de ajutorat, ii ajuta oare cineva?

Cosmin ANDREI